

Amplasarea în săptămână: miercuri și vineri a săptămânii; în săptămânile cu sâmburi și duminică numai de două ori.

Pretul pentru monarhia:
pe un an 10 fl. — cr. v. a.;
diurnitate de an 5 „ — „ „ „
pe un patrariu 2 „ 30 „ „ „
Pentru România și străinătate:
pe un an 30 franci;
diurnitate de an 15 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin omisi
corespondenti ai nostri, la toate postele, si
de a dreptul la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1, unde sunt a se adresă toate câte
privescu foia. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde câte 6 cr. de
linia; repetitiile se facu cu pretiu scadutu.
Tasea erariala de 30 cr. v. a. pentru
o data, se anticipa.

Avizare de prenumeratiune la „Albina,”

pe patrarifulu alu II-lea, ce se
incepu cu 1. aprilie, unde ni espirara peste
100 de abonemante.

Preturile si conditiunile se vedu in
patrarifulu foii.

Pentru mai usiora orientare a celor
respectivi, insemnamu, ca adresele dom-
niloru, ale caroru prenumeratiune espira
la diu'a de 31 martiu a. c. sunt notate cu
litera M. mare. Rogamu deci a grabi cu
innoirea innoirii de prenumeratiune,
esp. de prenumeratiuni noue.

Redactiunea.

Budapesta, in 29/4 aprilie n. 1876.

Am spus'o din capulu locului si éca
venimintele venindu se ni confirme preve-
rea, ca Austro-Ungaria are se fie adeva-
ta unelta in manele sociloru sei dela
ordu-ostu, cari — exploatandu ambitiunea
dierta a ingamfatului diplomatu magiaru,
conduce ela actiunea diplomateca intru
sigurarea orientolui, — ca palaru
forme, fora nici o garantia pentru
sculati, lu-impinsera pe acest'a inainte
o cale forte costisia si periculosa
intru Austria, firesce ca prin ast'a se li
mediesca incatu-va drumulu, ca se pota
asi apoi ei in frunte si se guste fruptele
anului loru secretu, bine-precalculatu,ér
monarchi'a nostra se fie silita a urma ace-
a, fie elu ori-si-catu in ne-interesulu
Austro-Ungariei.

Au ajunsu adeca lucrurile in Oriente
an' acolo, incatu de comedi'a de reforme
lui Andrassy, si pe basea acestora, de
sustienerea statului quo in imperati'a tur-
ca din Europa, nici vorba nu mai este;
precum apoi de alta parte rola de condu-
toriu, intru pacificarea orientolui, s'a
atu din man'a Austro-Ungariei, ca ne-
arnica de a conduce, si in fruntea acti-
de pacificare s'a pusu Rusia.

Initiativ'a ruscesca si impingerea in
noi a Austro-Ungariei cu reformele ei se
desce totu mai multu. Mai antaiu repre-
tantele rusescu din Constantinople, —
andu Port'a de curendu a decide ocupa-
nea cu armata a Muntenegrului, sub
ventu ca principele Nicolae nu observa
neutralitatea, ci pe tote caile ajuta si sus-
tine resculatii, — misca pe toti represen-
tanti poteriloru mari, ca se faca pe Sul-
tanulu a recede dela acestu planu pericu-
an. In data dupa aceea consululu gene-
le rusescu Jonin, prin intrevenirea si
principelui Nicolae, se puse in contiele-
re cu resculatii pentru unu nou armisti-
a, ceea ce firesce ca si are se urme.
noi in acelu intervalu au se se faca noue

incercari de pacificare, pe basea cunoscute-
loru postulate a insurgentiloru, cari pos-
tulate din partea preseii oficiali rusesci se
numescu „forte moderate si acceptabili,”
ér foile in legatura cu cercurile datorie
de tonu in Germania inca se areta contie-
lese cu acesta pasire a Rusiei, precum
apoi de alta parte si Port'a, vedindu-se
silita prin situatiunea critica in carea e
impinsa, se dice ca ar fi aplicata a primi
acesta propunere ruscesca!

In urm'a acestora dara initiativ'a
intru pacificarea orientolui a luat'o acu
Rusia, si ea are se duca la organizarea pro-
vinciiloru resculate ca state tributari sub
suzeranitatea Turciei. Astu-feliu politic'a
oficial'e a Austro-Ungariei suferi o grea
lovitura si cadere in actiunea sa diploma-
teca contra luptei pentru libertate a Sud-
slaviloru. Si bun-i Ddiu de va scapa
imperati'a nostra, din incurcatur'a in care
o baga marele ei diplomatu magiaru,
numai cu asta lovitura si cadere morale,
caci prin intrevenirea in trebele interna-
ale imperatiiei turcesce, prin insasi initia-
tiv'a, desi numai la forma, a Austro-Un-
gariei, s'a formatu casulu de precedentie
pentru intreveneri pe ast'a cale si in ori
ce statu nebasatu pe ideia de natiionali-
tate!

Si in asta privintia se si redica voci,
chiar din partea unoru foi forte acreditate
ale Germaniei, cum e „Schl. Z.” carea de
curendu scrise la adres'a dniloru dela
Viena si Bpesta, „ca nisuintia Nemtiloru
Austriaci si a ingamfatiloru si pentru poli-
tica cu totulu necapabililoru Magiari, de a
impedeca consolidarea slaviloru sudici, are
se remana desierta, de ora ce nu-i in ei
potere se pota pune stavila cursului natu-
rale a istoriei intru formarea de state pe
basea ideiei de natiunitate.” Apoi cumca
momente critice ni stau nainte, documentu
eclatante este ca din tote partile monar-
chiei nostre sosescu sciri de pregatiri mi-
litari seriose pentru resbelu! Aci ajunse
monarchi'a abisburgica cu politic'a de car-
pela a gemeniloru nemti-magiari. . .

In privintia cestiuniloru comerciali-poli-
tice, controversate intre Cis- si Transilvania,
nu s'an luat inca otariri definitive, desi de
marti-a trecuta erasi se re-incepura si se con-
tinua in Viena negociatiunile asupra acestui
obiectu intre ministrii nostri si cei austriaci.
Ieri inse fura chiamati toti ministrii nostri la
Viena si tienura acolo consiliu ministeriale;
foile dloru ni spunu deci ca astadi au se se iee
otariri definitive, dar dupa poft'a Neamtului!

Budapesta, in 29/4 aprilie n. 1876.

Din partile rescolate ale imperatiiei
turcesce, decandu Rusia luă initiativ'a de

pacificare, dupa cum aretaramu mai sus, so-
sescu pucine sciri despre loviri intre cete de
crestini si turci, si numai ici-colia se templa
câte o lovire partiale mai ne-insemnata, totu
in favorea crestiniiloru; dar de depunerea
armeloru nici poveste inca. Ba scirile mai noue
ni spunu ca acu se observa miscari de rescola
nu numai in Bulgaria, ci si in Epiru si Tsalia
si asi rescola in imperati'a turcesca devine
totu mai generale; firesce caci si raialele din
acele provincie vedu acu, ca numai sortea
acelora are se se imbunetatesca, cari se areta
demni de ea si sciu se si-o pretinda cu braciul
inarmatu.

Apoi facia de acestea in Serbia pregati-
rile pentru resbelu totu se continua, si privatif
se dice ca punu la dispusetiunea guvernului
si me insemnate in numerariu, pretiose si si
naturalie. Si asta imprejurare, mai alesu la noi
produce multe ingrigiri, caci se crede ca con-
tinuarea cu inarmarile in Serbia se face dupa
svatulu muscalului, si asi cine scie ce va mai
fi feibendu in cerii lui Gorgiacoff, spriginitu
de Bismark!

In Romania alaltieri, 27 l. c. se deschise
sessiunea straordinaria a corpuriloru legiui-
torie prin reggiulorulu — le-
gram'a, carea consiste in afora intru obser-
varea celei mai stricte neutralitatii, pe basea
sustienirii tractatului de la Paris; ér in lain-
tru intru mantienerea ordinei si a liniscei si
intru a regula si intruduce economie in finan-
tiele tieriei.

Pote-va inse acestu ministeriu se-si for-
medie una majoritate in corpurile legiui-
torie? — ast'a inca nu ni se areta din nici o scire
positiva dela Bucuresci. Opiniunea publica in
strainetate se pronuncia inse resolutu contra
acestui ministeriu. Asi foile dela noi nu-
mescu ministeriulu sabiei si lu-tienu de o
unelta a politicei rusesci; de aci apoi emitu
opiniuni favoritorie despre partitulu liberal-
natiunale si dorescu se ajunga acest'a la gu-
vernu, caci „ast'a singuru este in stare se aduca
ordine in finantiele statului, si se emancipe
Romania de influintiele straine, in speciale de
cea a Rusiei.”

Apoi foile din Frantia se pronuncia
peste totu favoritoriu pentru partitulu libe-
rale-natiunale, sustienendu ca numai unu ca-
binetu formatu din acestu partitu pote dá o
deplina satisfactiune sentiementului natiunale
vatematu in totu tipulu prin guvernulu trecut
si totu de odata numai unu atare cabinetu va
inspira incredere adevrata in intreaga Europa
pacifica. — In urmarea acestei ne-increderi ce
se manifesta in strainetate facia de ministe-
riulu „generaliloru” din Bucuresci, valorile
romanesce au coboritu infricosiatu in tote pie-
tiele Europei; asi titlurile imprumutului Op-
penheim dintr'o data dela 107 intre 80 si 90,
cele ale imprumutului Stern dela 102 de ase-
menea intre 70 si 80!!!

In Grecia abia se termina procesulu de
simonia contra fostiloru ministrii Nicolopoulos
si Valasopoulos, cari ambii fura condamnati, —
si acu la prima maiu a. c. au se se incepa per-
traptarile in procesulu contra intregulu fostu
ministeriu Bulgaris pentru vatemarea consti-
tutiunii si rasipele in finantiele tieriei.

Câte tîere, ce se lauda cu cultur'a si civilizatiunea, n'ar trebui s'è urme esemplulu Greciei! Indar nemoralea a prinsu radechine prea adunci si de totu estinse; — „la noi e putredu merulu. . .“

Lupta contra resbelului!

Precandu astadi intrega Europa geme sub desastros'a nisuintia a guvernioru intru armarea din ce in ce mai tare a tuturor state-loru, si precandu astadi spiritele peste totu traiescu in cea mai mare iritatiune si animositate, prevediendu-se, mai casi cu o precisiune mate-mateca, turburarea peste totu a pazei europene, si de aci o conflagratiune generale: éca apostolii umanitatii érași esu la lumin'a dilei cu doctrinele ideali despre pacea eterna.

La indemnulu lui *Marcoartu*, membru a corpurilor legiuitorie din Spania, in dilele trecute se tienù adeca la Viena o conferintia in acestu obiectu. Asta conferintia fù cercetata de multi notabili din Austria, sub presiedinti'a principelui *Collaredo*.

Mai antaiu luà cuventulu *Marcoartu*, si tienù o prelegere de urmatoriulu cuprinsu: Voiescu lupta contra resbelului; trebuie s'è-lu facemu nepossibile, si anume pe cale practica. Resbelele se nascu mai alesu din lacom'a prea mare a celoru ce au puterea in mana. Astadi inca avemu prospete la resbele cu scopulu de conchiste si anessuni. Cestiunea orientale o adusera pe tapetu cei ce au pofta a-si marì teritoriulu. Din acestu punctu deci trebuie inceputa lupt'a contra resbelului; de aceea dechiararea de resbelu trebuie s'è se iée din manele potentatiloru si s'è se d'ee parlamentelor, precum apoi s'è se institue unu arbitriu internatiunale pentru rezolvarea cestiuniloru controversate intre state. Ast'a se pote ajunge prin unu parlamentu internatiunale, in care s'è iée parte: reprezentanti ai guvernioru, ai corpurilor legiuitorie si ai minoritatiloru ce nu-su reprezentate in loru si ai universitatiloru; pentru a ajunge inse aci, trebuie convocatu mai antaiu unu congresu internatiunale liberu, care s'è pregatesca in asta direptiune unu codice internatiunale si unu proiectu pentru reducerea inarmariloru. — La acestea apoi adause *Marcoartu*, c'a deputatii italiani la 19 mart.a.c. au s'è luatu o resolutiune in acestu sensu; apoi in Anglia, Belgiu si Olandia si in Statele unite in principiu s'a primitu acestu planu, ér acù voiesce a caletori prin tote celelalte state spre a face propaganda in acestu intielesu.

Asta prelegere desteptà intre cei 32 notabili presenti o discussiune interesante, si in urma se luà o resolutiune in sensulu propunerii lui *Marcoartu*.

Forte bine, numai câtu c'a cu greu se pote precalcula la unu rezultatu practic realu. Ast'a cu atatu mai vertosu, cu câtu c'a încercari de asta natura s'au facutu mai multe, si par' c'a-i blastemulu lui Ddieu, c'a totu de a un'a, dupa congrese de acestea pentru pace, urmà totu contrariulu. Astfelu de esemplu: dupa congresulu de pace dela *Lausanne*, urmà crancenulu resbelu franco-teutonu; dupa celu de asta vera dela *Haaga*, urmà rescol'a in imperat'a turcesca, si de aci in curendu avemu a ne asteptà la o conflagratiune generale in Europa!!! Astu-feliu aste congrese au ajunsu a fi pocite.

Nu scimu deci ce se va poté ajunge astu-feliu; ce scimu inse e, c'a nu-i fericire pentru popore, cu despotie pe tronuri. Aci e bub'a.

Epistole dela satu.

Selagiu, in 17/4 1876.

III. Stimate amice! Epistolele mele te lasa s'è astepti dupa ele mai casi cum o pati Noe cu corbulu; indar: am multe ocupatiuni, si apoi scifi c'a si eu sum de vitia romana si asià mai mutu de astadi pe mane. Ti-spuu inse c'a mi-am propusu s'è me lapedu de acestu

pecatu si asià cele viitorie vor urmà mai cu pucina intrerumpere.

In epistol'a din urma ti-promisèi c'a voiu scrie despre Episcopulu *Gherlei*, adeca si alu nostru a *Selageniloru*; se si cade s'è maturamu mai alesu inaintea casei noastre.

Santi'a sa este unu omu de anima, buna vointia si onestitatea intrupata, si asià sente ce sente natiunea si lu-dore totu ceea ce o dore pe ea; dorere in sa c'a nu i s'a datu a poté si a sc'i gasi medicamentele potrivite, mai lip-sindu-i apoi si resolutiunea energica a actiunei.

Santi'a sa a sentitu si a sciutu cu c'ata ardore asteptamu noi diecesanii reasiedierea constitutiunii nostre besericesci, si asià in scurtu dupa ocuparea scaunului eppescu a si conchiamatu sinodulu mistu diecesanu, la care avui si eu norocire a fi de fatia. Dar vai D'omne, cu c'ata tainuire in ainte de conchiamare, si cu ce tacere profunla dupa tienerea acelu sinodu pana astadi; par' c'a ne amu gatitu la furtu si nu la reactivarea si usuarea drepturilor nostre, si apoi furandu tace nu acù tacerea pescelui!

Mi-e adeca cu totulu ne-esplicabile pana astadi, cum s'a intemplat de nici nainte de sinodu, nici dupa aceea, pe calea publicitatii nu s'a disu chiar nemieu, nu s'a aretatu dorinti'a generale a diecesaniloru si nu s'a formulatu o opiniune publica; totulu a avutu deci fati'a casti cum ar fi fostu numai tendinti'a Eppului si nu dorinti'a indreptatita a Eparchiei. De aci a urmatu apoi, c'a candu amblà santi'a sa colindandu, pentru ratificarea concluselor, de la *Pilatu* la *Caiafa* — dela ministrulu la primalele ungrescu — indirecte i s'a respinsu cererea, dicendu-i-se: Destulu de intieptu sunteti St'fa Vostra pentru a guvernà diecesea; ce lipsa de sinodu? — Astu-feliu apoi a remasu lucrulu balta pana astadi.

Eu credu deci c'a daca st'fa sa avea la spatale sale una opiniune puternica, formulata pe calea publicitatii, nu l'ar fi potutu tramite a casa asià de usioru. Si tocmai pentru ast'a nu potu s'è nu incresta asta neglijentia a celoru chiamati, si in specie li-o spunu ast'a dloru professori dela gimnasiulu din *Naseudu*, a caroru comportare si cunoscintie si capacitate, aretate in siedintiele sinodului, m'a implutu de bucuria si mi-a intaritu increderea in fortele nostre proprie, si de cari aducendu-mi aminte si astadi cu dulce suvenire, par c'a me afliu desdaunatu pentru calea manzului ce feci atunci pana la *Gherla*; de a tacutu deci tota lumea, densiloru, speranti'a natiunii, nu li-a fostu iertatu s'è tacu! S'è invetiàmu de aci celu pucinu ce avemu s'è facemu si cum s'è ne portamu in viitoriu!

Cu atat'a fie destulu de asta data despre sinodu; nutrescu inse firm'a sperantia c'a elu câtu de curendu va invià, si inca, daca bunii papistasi, frati in Cristu, ne voru stringe totu mai tare in catusiele santei unire, se pote prea usioru intemplà c'a va invià in unirea fratiesca cu toti Romanii din *Ungaria* de astadi, — apoi aceea intru adeveru va fi unire santa!

Din Camp'ia Ardealului, aprilu 1876.

Mantuirea temporaria si vecinica a popoloru ésa din indestulirea lor cu sortea; omulu inse e numai atunci indestulitu cu sortea sa pamentesca, candu se bucura de o bunastare materiale, ér acést'a se castiga numai prin desteptarea si luminarea mintii si prin liniscea sufletesca ce urma din o vietia morale.

Precum acestea sunt adeveruri neresturabili: asià nu se pote negà, c'a beserica si scol'a sunt institutiunile ce au s'è d'ee fie-carui poporu mantuirea, prin moralitatea si lumin'a ce sunt chiamate ele a versa si sustiené in poporu.

Tocmai de aceea noi Romanii trebuie s'è ne ingrigimu din respoteri de bunastarea acestoru institutiuni, mai alesu dupa ce puterea de statu nu se ingrigesce de bunastarea acestoru insti-

tutiuni la noi, dupa cum s'ar recere in urm'a sacrificioru ce aducemu noi la sustienerea statului. Astu-fel tu deci noi avemu mai multu casi ori cine s'è ne tienemu atintiti ochii, la tota ocaziunea, spre imbunetatiunea buneistari a loru.

Din acestu punctu de vedere me afliu indemnatu a indreptà pe calea publicitatii o rogare c'atra prea bunulu metropolitu romanu dela *Blasiu*.

Ca actiunariu a institutului nostru „*Albina*“ din *Sibiu*, in dilele trecute, — dupa se la adunarea generale de estu tempu nu potui luà parte, — primii imbucuratori'a scire, c'a in acea adunare in virtutea §-lui 69 lit. g) din statutele institutului s'a datu pentru scopuri de folosu comune sum'a de 955 fl 97 cr, v. a., din carea 450 fl s'au destinatu ca contribuire la edificarea institutului teologicu gr. or. din *Aradu*, 55 fl 97 cr, pentru scopuri de binefacere in cetatea *Sibiu*, ér 450 fl v. a. s'a otaritu a se transpune Escelentiei sale dlui metropolitu *Dr. Ioanu Vancea* din *Blasiu*, cu rogarea, de a intrebuintià acést'a suma spre scopuri de cultura, dupa aflarea Escelentiei sale.

Forte m'a indestulitu otarirea din urma, casi cele de antaiu. Nici c'a asi vorbi ceva, dac'a n'asi sc'i câtu de multe trebuintie culturale avemu noi Romanii, si dac'a nu mi-ar fi prea bine cunoscuta buneti'a Escelentiei sale, d'a alergà cu ajutoriu, unde i se descopere mai mare lipsa; tocmai de aceea, in legatura cu cele de mai sus, mi-iau voi'a a atrage, cu tota supunerea, atentiunea Inaltu prea santei sale asupra unui factoriu culturale din cei mai lipsiti la noi Romanii. Este acést'a invetiatorii cu reuniunile loru.

Nu afliu de lipsa a desfasiurà insemnatarea reuniuniloru invetiatoresci; ea este cunoscuta peste totu, si cu deosebire nainte de celoru din fruntea trebeloru scolastece din archidieceasa *Blasiulu*. De asemenea lipsele mari materiale ale reuniuniloru sunt cunoscute, ceea ce a vedutu si adunarea generale de anulu trecut a institutului nostru „*Albina*“, candu destinà 200 fl pentru ajutorirea reuniuniloru invetiatoresci din *Banatu* si *Ungaria*.

Astu-feliu deci credu c'a s'ar dà ceva aventu reuniuniloru invetiatoresci ardelene, din archidieceasa *Blasiulu* si diecesea *Gherlei*, prin impartesirea lor la ajutoriu din sum'a de sub intrebare. De altu mentrea sum convinsu, c'a Naltu prea santi'a sa, parintele metropolitu *Vancea*, va aflà unde e lips'a culturale la noi mai mare; eu' inse ca barbatu de sc'ola mi-am tienutu de detorintia morale a spune ee-mi jace la anima, si la asta ocaziune a dori din totu sufletulu: D'ee Ddieu ca institutulu nostru „*Albina*“ s'è infloresca, pentru de a-i poté gustà si in viitoriu bine facerile lui.

Unu actiunariu.

Sibiu, 23 aprilu 1876.

In siedinti'a de astadi a sinodului archidieceanu s'a purcesu la verificarea membriloru sinodali, din cari s'au verificatu 42 si asià apoi sinodulu s'a constituitu definitivmente.

Nainte de a reportà despre verificările deputatiloru, insemnu c'a in siedinti'a de astadi la autenticarea protocolului de eri, fece dep. *V. Romanu* propunerea, ca nomenclatur'a de „Protocolu“ s'è se substitue cu cuventulu romanu, „procesu verbale“; a fostu inse comandatu din partea dloru *Gaetanu*, *Pecurariu* si *Popea*, si din motivu c'a regulamentulu afaceriloru interne sinodali si statutulu organicu nu cunoscute atare numire, nici nu s'a primitu propunerea.

In decursulu verificarii deputatiloru, sinodulu a venitu in positiunea d'a discute asupra unei cestiuni principiali. A fostu ast'a la cerculu alu *IV. electoralu*, unde s'au alesu intre depatii mireni si *Dr. Lazaru Petcu*, carele inse nu si-au prezentatu credentialulu, c'aci dupa o telegrama adresata inaltulu pre-

este impedeatu din oficiu a se prezenta; actulu alegerei sale se afla in ordinea cea buna. Acu cestiunea principiale fu, ca poté vére verificá unu deputatu, singuru pre cea protocolulu de scrutiniu, fora de a-si fi prezentatu credentialulu? — La acésta stiune s'a vorbitu multu, cu mare focu si la pro si contra. — Unii per analogiam regulamentulu pentru congresulu nationale besericescu, s'au esprimat intracolo, ca deputatu numai deca si presenteza personalmente credentialulu se pote verificá, altii de la parte afirmau, ca deca si prin altii indii si-lu presenteza, in intiesulu reg. afacerilor interne pentru sinodu, respectivulu trebuie se se verifice.

Dr. Racuciu sustiene, ca credentialulu face o parte essentiala a actului de alegere si trebuie se se presentede de fie-care deputatu, ca se se pota cerceta ca conglasute cu protocolulu de scrutiniu, cu atata vertosu ast'a caci avemu inaintea ochiului unu casu speciale din cerculu XIII. alu sinodului, unde credentialele presentate a deputatoru *Preda* si *Luzura* nu se afla in consonantia cu rezultatulu enunciatu in protocolulu de scrutinare. E contra verificarii Petcu.

Dr. Borcia e contra parerii antevorbitorulu si sustiene opiniunea, ca Petcu se se verifice si fora presentarea credentialului.

Presidiulu face observarea, ca regulamentulu pentru afacerile sinodali nu prescrie, prin cine se se presente credentialulu.

Dr. Hodosiu sustiene, ca precumu unu advocatu, fora plenipotentia, nu pote reprezenta partile: asiá si deputatu sinodalu, fora si fi prezentatu credentialulu, nu pote reprezenta cerculu unde e alesu. Votedia contra verificarii.

Deputatulu *I. Ratiu* pune mai mare accentu pre protocolulu de scrutiniu, decatu pre plenipotentia, carea din urma densulu o tiene ca de o legitimiune, pentru constatarea integritatii persoanei respectivului deputatu. E contra verificare.

Deputatulu *Popea* nu vede nici o nelegitudine in lege, carea se opresca verificarea din stiune. In privintia acésta nici statutulu reg. nici regulamentulu afacerilor interne nu prescrie verificarea pentru casulu candu lipse credentialulu, caci protocolulu de scrutiniu este actulu oficiala, ce servesce la verificarea de base legale, si nu plenipotentia, carea se estradata numai pentru documentarea integritatii persoanei respectivului deputatu sinodalu.

Dr. Pecurariu nu pote fi de acordu cu antevorbitorulu, care judeca validitatea alegerei numai dupre actulu scrutiniului si nu dupre credentialulu. — Densulu sustiene ca numai dupa st. org. si reg. af. int. dara chiar dupa mintea sanetosa judecatu lucrulu, verificarea trebuie tienuta in suspenso pana ce deputatulu si-va presentá credentialulu. Densulu pune unu casu neverosimulu, dar posibilu, dicendu: deca dep. Petcu eri dupa amedita si inecatulu din acésta vietia, cum ar fi ca si astadi se venimu si se-lu verificamu? Dupa dsa dara verificarea nu se pote face pana ce deputatulu nu-si va fi prezentatu credentialulu.

Mai vorbescu: Cav. Puscariu si Popea intru, era Dr. Racuciu, — cu provocare la analogia dispositiune a §-lui 4 din reg. pentru congresulu nationale besericescu, unde espre se dice ca deputatulu personalmente trebuie se si predede credentialulu, — combaterile contrarie, si aretandu casulu speciale in cerculu alu XIII-lea A. este alesulu si B. prezentatu cu credentialulu, cere de ce se nu se verifice Petcu pana ce nu-si va presentá credentialulu in persona; totu de data propune inchiderea desbaterii.

Facendu-se votare asupra propunerii pentru amenarea verificarii pana la presentarea credentialului, cu 17 contra 14 voturi se amestece acésta propunere.

Urmá in desbateru actulu electoralu a mireniloru din cerculu alu XIII-lea. Comisiunea, — din cauza ca acestu actu este forte defeptuosu, — ceru se se relege la comisiunea permanente, alegenda pentru verificari; minoritatea comisiunei inse a opinatu pentru nulificarea actului intregu, aratandu Dr. Pecurariu ca chiar numai manciatule si defectele formali din acelu actu inca suntu destula cauza pentru a nulificá alegerea intrega.

Se nasce si aci descusiune, ca poté vére sinodulu a nulificá alegeri, pana nu este inca definitivmente constituitu. Dr. Hodosiu si Pecurariu sustienura, ca deca sinodulu are dreptu se verifice deputatii si nainte de constituirea definitiva a sa, atunci are si dreptulu d'a respinge séu nulificá alegeri. Cav. Puscariu inse cu provocare la §. 4. din reg. afacerilor interne si la unu casu de precedentia la ptulu 7 alu protocolului siedintiei a II. a sinodului din anulu 1873, sprigini propunerea comisiunii. In urma se primi propunerea deputatului Boiu ca desbateru si decideru asupra acestui objectu se se tiena in suspensiune pana dupa constituirea definitiva a sinodului.

Enunciandu-se dupa acestea capacitatea sinodului d'a poté aduce concluse validi, de ora ce 42 de membrii sinodali suntu verificati se constitue biroulu definitivmente, primindu-se notarii interimali de definitivi si alegendu-se pre langa densii inca *Bartolomei Baiulescu* din cleru, si *Ilariu Duvlea* si *Anania Moldovanu* din mireni.

Cu acésta se redica siedintia de astadi.

L. Aradu, aprile 1876.

S'a scrisu de curendu in acestu diuaru din destulu despre valoarea militare a Romanului; de asemenea s'a tractatu si despre causele morbositatii soldatului romanu in armat'a austro-ungara. La acésta din urma cestiune inse credu ca ar mai incapa unele observari.

Cele ce s'au insiratu in nrulu 34 alu Albinei de estu tempu, ca cause ale morbositatii soldatului romanu in armat'a austro-ungara, sunt prea adeverate. Dar langa ele mai este de a se adauge si acea trista imprejurare, ca multi fetiori romani, atatu nainte de a fi inrolati, catu si dupa inrolare, ei insisi cerca se-si contraga bole, de buna voia. Si ast'a nu e numai in unele tienuturi, ci cam peste totu printre romani. In ast'a privintia sciu ca multe casuri vor fi cunoscute, eu inse aducu aci trei esemple. — Unu soldatu romanu din partile Bihorului, urindu-i-se de maltratarile si injuraturile cele spurcate, din partea sub-oficialiloru straini din armata, ca se scape de multele necasuri, a cercatu pe tote caile se-si contraga vr'o bola, si de aceea a mancatu la bagau din pipa, pana ce i s'a imflatu pantecele si la urma a capetatu gusia; indar a fostu apoi spitalulu cu medicina, caci elu pe ascunsu a totu mancatu la bagau, pana in urma urindu-li-se si doctoriloru cu elu, l'au tramisu acasa, unde s'a vendecatu, inse gusia totu i-a remasu. — Altulu totu din acele parti, candu audi ca lu-chiama la regimentu, a beutu bere amestecata cu creta strobata, si asiá a caditu in bole grele. — Unu alu treilea, din partile Aradului, fiindu chematu de asemenea la regimentu, a beutu rachi cu forte multu camforu; de aceea s'a bolnavitu greu si dupa mai multu tempu de cura in spitalu, a si moritu. Multe casuri de acestea se mai potu insira si ele tote impingu pe soldatulu romanu in armat'a austro-ungara la bole grele si forte dese.

Si tote acestea provinu numai din imprejurarea, ca romanulu inrolatu la regimentele austro-ungare, sub oficiri mai peste totu neromani si peste totu sub o comanda in limba lui nepriceputa, a fost si este supusu la multe batjocuri, insultari,

batii si maltrataru; despre asta sorte amara apoi s'a latitu faim'a peste totu printre romani, si de aceea fetiorii romani mai vreu se cadia in cele mai grele bole, numai se scape de necasurile ce ii ajungu in armat'a austro-ungara.

Acestea deci, pe langa cele insirate in nrulu 34, sunt adeveratele cause ale morbositatii soldatului romanu in armat'a austro-ungara; nici decatu inse dispusetiunea naturala spre bole, caci dela natura romanulu e sanetosu pe deplinu.

Fiindu acestea asiá, soldatului romanu i trebuie se fie inrolatu in regimente curatu romane, cu comande in limb'a lui materna si sub oficiri romani, cari se-lu atraga, se-i arete ca este ostasiu sub numele seu de romanu si se-i inspire incedere si curagiu, ér nu teróre: atunci de buna sema va fi altu cum. Auditi cei din fruntea tiei nostre?

Ioanu Voluntiru.

Iludia, ctulu Carasiu, aprile 1876.

Totu vesti rele audimu de prin tote partile tiei nostre, si cu deosebire de prin cele locuite de Romani, din caus'a asupriiloru din partea tiraniloru mici; nici nu e mirare, caci stepanitorii tiei nostre, de ar poté, mai ca ne-ar bé intr'o lingura de apa.

Nici noue de prin partile nostre nu ni merge mai bine; dar ne-am dedatu cu reulu in asta tempuri demoralisate, si rabdamu in tacere pan' ce asupriile ne vor duce la diu'a desperarii. Este inse bine ca pan' atunci se nu innadusimu suspinele, ca dora si-vor veni in ori cei ce ne belescu. De aceea scriemu si noi aceste sire.

In comun'a nostra prin nisuintiele omeniloru de bine s'a inceputu si se continua a lucra cate ceva pentru binele nostru viitoriu, si anume pe terenulu bisericescu si scolariu, unicele ce ni-au mai remasu intru a poté desvoltá activitate. Asiá s'a inceputu cu infiintarea unui fondu besericescu pentru a se poté plati preotimea din cametele acelu-a; ast'a astadi a ajunsu peste patru mii de florinti. Asemenea, acu trei ani, se puse base la unu fondu scolariu, din a carui percente se se pota plati invetiatoriulu; ast'a a ajunsu astadi la optu sute de florinti. Lucrurile astu-feliu s'au tocmitu, catu in diece ani se calcula, ca aceste fonduri vor fi complete. Si ast'a va si fi, caci prin nisuintiele omeniloru de bine s'a miscatu poporulu comunu la sacrificie insemnate pentru aceste doue fonduri, cu atatu mai vertosu ca adeveratii sei luminatori nu numai n'au lipsitu a-i areta din destulu insemnatele acestoru fonduri, dar apoi totu de odata s'a statoritu ca banii incursi se se deé in imprumutu la poporeni pe langa camete usiore, ca asiá cei lipsiti se fi scutiti de storsurile cele fora mila a jidoviloru.

Pan' aci tote bine si frumoase: si tote astea avemu a le multumi omeniloru de bine, ca inv. Lintia, si economii Af. Corcanu, Ad. Stanila, St. Corcanu, Petru Ania si alti cati-va. Vinu inse acu strigoii satului, in frunte cu cei ce almentrea au chiamarea se propage morale si lumina; acesti-a apoi in lacom'ia loru nu-si aducu aminte de sublimele scopu a acestoru fundatiuni, ci storcu poporulu pan' la osu, dandu-i in imprumutu banii destinati astoru fundatiuni si pana cu 120 de percente! Asta imprejurare necasiesce forte bietulu poporu, caci vede data beseric'a pe man'a gesieftariloru fora sufletu, cari nu gandescu la binele poporului, ci numai la folele loru.

Insemnandu acestea in publicitate, o facemu mai alesu pentru a li spune acestoru pecatosi: incetati cu asuprirea poporului, ca se nu vi para reu mai tardiu! Romanulu rabda pan' la odi; resbunarea lui inse e amara. Aduceti-vi aminte de ea!

Publiu cu ai sei.

Varietati.

† (*Necrologu.*) Dupa cum ni se scrie din Semlacu, cottulu Aradului, acolo in diu'a de 8/20 aprile a. c. crud'a mörte secerä dintre cei vii pre **Constantinu Ionutiasiu**, fostulu notariu in Sasca- nontana, ér de 4 ani încöci in **Bolduru**, comitatulu Carasiului, si carele venise la parinti a casa spre a fi mai bine cautatu in morbulu seu; lu-secerä si rapi in florea eta- tei sale de abia 31 de ani, lasandu in ne- psu doiu pe tata-seu, bravulu nationalistu si comerciant de acelasiu nume, precum si multu cercat'a sa mama **Maria** nasc. **Fauru** si inca pre trei frati si o sora, si pre soci'a sa **Helena**. Se descopere compatimire bie- tiloru parinti, cari numa cu câte-va luni mai nainte perdura prin mörte pre o flica pré- iubitä a loru. Immormentarea s'a essecutatu a döu'a di, cu töta pomp'a cuvenita, petre- cutu fiindu reposatulu de o mare multime din locu si de prin prejur, fora diferintia de stare si nationalitate, toti din töte pär- tile orandu: „Sè-i fie tierin'a usiora!“ —

*** (*Preteni'a Neamtului cu Magiarulu* — *de joi pana mai opoi.*) Foile dela Viena ni'spunu, ca unu comitetu de notabili magiari se adresä de curendu cätra consiliulu com- unale din Viena cu rogarea sè-i impru- mune *scutul lui Matiu Corvinulu*. — care se afla in museulu comunale a Vienei, — pen- tru a-lu intrebuintä la o espusetiune ce vreu sè arangiedie in favorulu esundatiloru din Ungaria; comisiunea museului propuse in siedinti'a consiliului comunale, ca sè nu se satisfaca rogärii magnatiloru magiari, cäci scutul e forte pretiosu. . . Aci apoi s'a nascutu o desbatere forte infocata, si Nemtii, in cele mai nepretinose spresiuni si- versara asupra magiariloru necasulu pen- tru tienut'a foiloru pestane in cestiunile co- merciali-politice, controversate astadi intre Cis-si Trans-laitania; ba inca sustienura ca si magiarii, intre imprejuräri de astadi, nu ar impleni o atare rogare a Nemtiloru! In urma inse cu greu totusi se otari sè se implenesca rogarea magiariloru, sub cu- ventu ca nu e bine, ca insasi capital'a im- periului sè mai adauga si ea la iritatieuna intre Magiari si Nemti!

*** (*Demonstratiune magiara contra austriaciloru.*) La indemnulu barbatiloru din partitulu pentru nedependinti'a Ungariei, teneretulu magiaru dela scolele inalte din Bpesta arangia venerdì sera, 28 l. e. unu con- ductu de facile intru onorea aceloru deputati, fora deosebire de partitu, cari spriginescu idei'a vamei magiare nedependinti si de asemenea si a baneci magiare nedependinti; firesce ca ast'a totu de odata fü o demonstratiune contra austriaciloru si a tuturor deputatiloru ce se pleca dupa poft'a acestora. Conductulu fü forte imposante si la localitatile clubului liberale si a celui pentru nedependintia se tienura vorbiri din partea teneretului arangiatoriu. In ele se accentuä, ca la 67 s'au vedutu interesele tieriei si aci e tempulu sè se repare gresiel'a; fusiunea s'a disu ca se face pentru a'scapä tier'a, dar sè vede ca ministrii nostri au sè o ingrope in Viena, si de aceea deputatii fora deosebire de partitu, — aducendu-si aminte de dis'a lui Deak, ca „ce ni se ia cu puterea, se pote recastigä, dar ce se da de buna voia, e perdutu pentru totu de a un'a“, — sè se grupedie pe langa ideiele de vama si banca natiunale, ambele nedependinti magiare, cäci ast'a este vointi'a firma a natiunii; regele a juratu la incoronare pe drepturile tieriei si Monarchulu va sè si tienä acestu, juramentu, numai de si-ar impleni consiliarii sei cu san- tiania detorinti'a loru, la ce sunt chiamati de- putatii sè-i constringa moralmente. Respunsu inse, in forma de resunetu afirmatoriu, a primitu teneretulu numai dela partitulu pentru nede- pendintia, ér deputatii liberali, desä ascultara

cu luare a mente ceea ce li se dechiamä, totusi nu respunsera nemiecu, ci tacura ca piticii!

*** (*Intru onorea marului patriotu cehu Palacky*) se arangia dominec'a trecuta unu banchetu splendidu in Praga, sarbatorindu-se cu mare pompa inbileulu acestui-a; au fost reprezentati slavii din töte pärtilile monarchiei nostre.

Publicatiuni tacsabili.

Edictu.

Maria, nascuta **Badau din Siri'a**, Vilagos, carea de siese luni, parasandu-si pe consotiulu seu **Flore Gardurariu din Siri'a**, pribegesce in lume, fara a se sci unde se afla, se citeza in terminu de unu anu si una di, sè se presentedie inaintea scaunu- lui protopresviterulu de aici, pentru ca la din contra si in absentia ei se va aduce de- liberatu la procesulu intentatu asupra susu numitei din partea consotiului ei.

Siri'a, 22 martiu 1876.

Scaunulu protopresviterale gr. or. alu tractului Siria — Vilagos.

Georgiu Vasileviciu, mp.

3—3

protopopu.

CONCURSE:

Prin sentinti'a Venerabilei Consistoriu de dto 15 martie 1876. st. v. Nr. 2102. B. ni- micindu-se alegerea de preotu ce s'a tienutu in 10. Novembre 1874 in **Opidulu Radna**, comit. Aradului, cu eschiderea capelanului de aci **Maximil. Miclosy**, se escrie concursu nou cu terminu pana in 25 Aprilie 1876 st. v. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt:

1) Una sesiune de pamentu aratoriu.
2) Deputatu, câte o mesura de cucu- rudiu in bömbe dela 140 de case.

3) Stolele prescrise.

Recurrentii au sè produca:

a) Testimoniu de 8 classi gimnasiali.
b) Testimoniu de teologia, si de califica- tiune pentru parochia buna.
c) Atestatu de servitiu de pana aci si de moralitate.
d) Cei dejä primiti in cleru, deca au

testimoniu de calificatiune pentru parochia buna, si cu 6 classi gimnasiali potu recurre.

Recurrentii au a se presentä in vre-o Du- mineca au Serbatörea in bisericä, sè-si arete de- steritatea in cantäri si servitiulu domnediescu.

Alesulu preotu va folosi töte beneficiile usuate in parochia vacante, era capelanulu in intielesulu sentintiei cansistoriali, de va fi re- pusu, se va folosi numai de acele beneficii, pre- cari le-a avutu si mai nainte din capelan'a sa.

Recursele suntu a se adresä cätra comite- tulu parochiale din Radna, si transpuse la Protopresviterulu tractuale in Aradu.

Radna, in 30 martiu 1876 st. v.

Comitetulu parochiale.

In contielegere cu: **Ioanu Ratiu**,

3—3

protopres. Aradului.

Se deschide concursu pentru vacantea D statione invetiatorésca gr. or. conf. din Ed. Simandu cu terminu de alegere pe 13 maiu st. vechiu 1876.

Recurrentii au sè produca testimoniu despre absolvirea a 4 classi normali; testimoniu de calificatiune cu sporiu bunu; testimoniu despre absolvirea preparandiei gr. ort., carte de botezu, si atestatu despre purtarea morale; apoi se fie versati si in limb'a magiara si sè aiba cunostiintia si a limbii germane.

Emolumintele suntu: 1) 300 fl. v. a. bani gata; 2) pentru bucate 70 fl. v. a.; 3) 8 orgii de lemne, din care se va in- caldi si localitatea de invetiamentu; 4) pentru curatirea scolei 12 fl. v. a.; 5) pen- tru rechisite de scrisu 3 fl. v. a.; 6) dela immormentäri, dela cei trecuti de 7 ani 40 cr. v. a. era pona la alu 7 anu 20 cr. v. a.

Pona la terminulu de alegere recu- rintii sè se presinte in bisericä, pentru a-si aretä istetimea in cantäri si tipicu.

Recursele suntu a se adresä Comi- tetulu parochiale din Simandu si a se tra- mite inspectoriului cer. de scole **Constantinu Popoviciu** in **Comlosiu** (Ö. St. Anna) per uj St. Anna.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu inspect. cercuale

3—3

Constantinu Popoviciu.

Loculu de cura

pe

INSULA MARGARETEI,

in nemedilocita apropiare de capital'a Budapesta.

Temperatur'a fantaneloru artesice de 35° R. — Cade de porcelanu si de mar- mure, precum si separte in pätra, si cu aparate de dusie, — partie de parcu marötie, — 300 de odäi provideute cu totu confortulu, — salonu de conversatiune, — gazete din tiära si strainetate, — musica pre fie-care di.

Morburile intru cari ap'a insulei Margaretei s'a folositu cu succesu favorabilu sunt:

Podagra, — reumele la inchiatiuri, de musculi si de nervi, — inflamäriile chronice de inchiatiuri si de pele, — contractiunile si intiepenirile dupa podagra, vatemäri esterne si tifus; bölele chronice de pele; — dorerile ce provinu de la vatemäri din aföra sèu de versatu; — plagele dorerose; — pätr'a din besica; — impedecäriile in menstruatune, etc. etc.

S'au folositu cu bunu succesu termele in intru, la morbulu catarului chronicu de stomacu, si de pantece. — Pe insula se afla spicerfa. *Dr. Verzar* este mediculu ord.

Se concede scadiementu in pretiu — la abonamentu sèu cumpe- rare impreuna de bilete pentru bäi si pentru vaporu.

Locuitoriloru pe insula li se facu favoruri atätu la bäi, câtu si la vaporu.

Comunicatiune cu capital'a in fie-care öre cu vaporulu.

1—6

Sesonulu de véra se ncepe la 15 maiu.

Comande pentru locuintie primesce

INSPECTORATULU

de pe Insul'a Margarete, p. ult. Buda-Vechia.